

*Башинська М.Е.,
асистент кафедри маркшейдерії
Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир
Онищенко Г.Я.,
студентка 2 курсу, групи ГТ-28, ГЕФ
Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир*

РОЛЬ ТОПОГРАФІЧНОЇ КАРТОГРАФІЇ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Дослідження методів просторової організації території дозволяє визначити, як по мірі соціально-економічного розвитку суспільства повинні змінюватися їх напрямки. Детальне вивчення їх недоліків стимулює виникнення нових напрямків топографічного картографування, як одного із методів просторової організації території. Топографічне картографування – це комплекс наукових, організаційних і техніко-технологічних заходів, спрямованих на створення та оновлення топографічних карт. Основою для топографічних карт є:

- У плановому відношенні – пункти державної геодезичної мережі, геодезичних мереж згущення і точки планової знімальної мережі, плоскі прямокутні координати яких обчислені на площині в конформній проекції Гаусса-Крюгера в шестиградусних зонах у державній системі координат;
- У висотному відношенні – пункти висотної геодезичної мережі, пункти державної геодезичної мережі та геодезичних мереж згущення, а також точки знімальної мережі, висоти яких приведені до прийнятого вихідного рівня у Балтійській системі висот.

В сучасних умовах знання про простір різного рівня формуються в наступних видах: бази географічних знань (знання й дані експедиційних досліджень), цифрові (статистичні) дані, дані дистанційного зондування, геозображення, моделі й карти земної поверхні різного формату.

Створення та оновлення топографічних карт здійснюється із застосуванням геоінформаційних технологій, які уніфікують засоби формування і використання баз топографічних і картографічних даних у топографо-геодезичному і картографічному виробництві.

Станом на сьогодні в Україні існує низка проблем топографічного картографування:

1. Актуальність. Майже 70% топографічних карт створено понад 15 років назад. Тому за актуальністю та інформаційним змістом вони не відповідають сучасним потребам.
2. Дублювання топографо-геодезичних робіт, яке відбулось внаслідок виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт різними відомствами.
3. Розривання єдиного топографо-геодезичного простору. Відсутність єдиної топографічної основи.
4. Характеристики топографічних об'єктів в основному спрямовані на військове забезпечення і не відповідають потребам економіки.
5. Координатна і атрибутивна неузгодженість і не сумісність геопросторових даних.
6. Відставання рівня геоінформаційних ресурсів від темпів розвитку інформаційних і телекомунікаційних технологій.
7. Невідповідність геопросторових даних міжнародним стандартам у сфері географічної інформації.
8. Відставання рівня нормативно-технічного забезпечення від темпів розвитку і застосування геоінформаційних технологій.
9. Відсутність постійно-діючої системи топографічного моніторингу, яка має забезпечити публікацію геопросторових даних практично одночасно зі змінами на місцевості.
10. Стандартизація географічних назв.

Обов'язковою умовою перспективного розвитку картографічної галузі є комплексне опрацювання існуючих проблем.

Важливим завданням перспективного розвитку української картографії можна назвати розробку наукових основ системного картографування і картографічного моделювання, пошуки нових видів і типів карт, які глибоко і всесторонньо відображали б взаємозв'язки і динаміку природних і соціально-економічних явищ. Також необхідною є розробка пакетів програм для автоматизованого створення інвентаризаційних карт на основі статистичних даних та широке використання матеріалів космічного знімання.

Впровадження цифрових технологій обробки просторових даних передбачає створення програмно-технічної основи комплексної автоматизації картографічного виробництва.

Формування нових напрямків тематичного картографування, таких як еколого-географічний, медико-географічний та раціонального природокористування дозволить використовувати картографування у вирішенні завдань національної картографії.

Отже, розвиток картографічної діяльності в Україні обумовлений появою нових ідей, концепцій, методик і технічних засобів, які потребують інформаційного забезпечення та загальнодержавного об'єднання.